దీపావళి కథల పోటీలలో ప్రైజ్ వచ్చిన

"జిజ్ఞాస"

ఆంధ్ర ప్రభ - 12-11-1969

జిజ్ఞాస వుండడం మంచిదే.... కానీ తనను తాను దహించు కునేంత కాదు.

- జయప్రద

అయిపోయింది. అంతా అయిపోయింది. ఏ అనుభవాలు ఆ పసిపిల్లను అంత విజ్ఞానవతిగా చేశాయో, ఆ అనుభవాలే ఆ పిల్లను చావుకంత దగ్గరగా తీసుకువచ్చాయి. తన చేతులలో పెరిగి, అనుభవాల పుట్టగా మారి తనకే గురువయిన తన అన్నకూతురు బరువైన ప్రాణం అతి తేలికయిన అనంత వాయువుల్లో కలిసిపోయిందీనాడు.

అంతగా ఆలోచించి అనుపమ ఏమి మిగుల్చుకోగలిగింది? ఆమె మృతదేహం చుట్టూ చేరి కన్నీళ్ళు కార్చే ఈ ప్రజానీకం సానుభూతి మిగుల్చుకుందా? ఆమె జ్ఞాపకాలు వీళ్ళ హృదయాల్లో ఎన్ని రోజులు పదిలపరచబడతాయి?

చితికి దూరాన, అతి దూరాన మట్టిలో మోకాళ్ళు ముడుచుకుని కూర్చున్న అతనికి, తనకు దూరంగా, చితికి దగ్గరగా, మరీ దగ్గరగా ఏడుపు వినిపిస్తోంది.

"నాన్నా! అమ్మ కావాలి." వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్న శబ్దం. ప్రతిబిడ్డా కోరే అతి సామాన్యమైన కోరిక.

"నాకూ కావాలి, పాపా! అమ్మ నాకూ కావాలి. కానీ... కానీ... తిరిగిరాదు. తిరిగిరాదిక." పసిపిల్లవానిలా కూతురును పెనవైచుకొని ఏడుస్తున్న శబ్దం. అది కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం పరిచయమయిన స్వరం. తాగుడు మైకంలో గతి తప్పిన ఒకనాటి స్వరం.

చుట్టూ పొగ. దానికి వెనక మసక మసగ్గా మనుష్యులు. కపాలం బ్రద్దలయిన శబ్దం. కదిలిపోతున్న బంధువుల తాలూకు నీడలు. ఆ తరువాత అంతా నిశ్శబ్దం. ఆ భయంకరమైన నిశ్శబ్దంలో అతనికి, ఉన్నట్టుండి ఏదో కొత్తగా గుర్తువచ్చినట్లయింది.

"నిజం! ఇక అనుపమ తిరిగిరాదు. కష్టాలలోను, సుఖాలలోనూ తనను వెన్నంటి, అతి భయంకరమైన నిజాలు చెప్పే అనుపమ ఇక తిరిగిరాదు. తనను 'బాబాయ్!' అని అతి ప్రీతిగా పిలవడానికి తన అన్నకూతురు ఇక లేదు" సర్వం పోగొట్టుకున్న ఆ బాటసారి కళ్ళనిండా ముత్యాల్లాంటి నీళ్ళు జారిపోతున్నాయి.

"బాబాయ్!" ఎక్కడినుండో పిలుపు.

"అతి సామాన్యమైన చావుకు అతి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నావేమిటి బాబాయ్?"

తన చెంపలమీద చల్లటి వేళ్ళ స్పర్శ.... అందిన వాత్సల్య పూరితమైన ఆ వేళ్ళను పట్టుకోవాలని ఆరాటం. కాని, అంతా భ్రమ... వేడి కన్నీళ్ళు, అంతకంటే వేడిగా ఉన్న చెంపలమీద చల్లగా తగిలాయి.

'అనూ, తల్లీ!' నిట్టూర్చాడతను. కాల గ్రంథంలోని తనకు తెలిసిన అనుపమ తాలూకు రెండు పుటలను మననం చేసుకుంటూ నడవసాగాడతను. స్మశానానికి దూరంగా, ఊరికి దగ్గరగా.

* * * * *

తల్లి పోయినప్పుడు అందరూ ఏడుస్తుంటే ఆరేళ్ళ పసిపాప అయిన అనుపమ బెదరలేదు. బాబాయి దగ్గరకు పరుగు పరుగున వచ్చి కుతూహలంగా అడిగింది.

"ఎందుకు బాబాయ్, అందరూ ఏడుస్తున్నారు?"

వదిన స్మృతులు కలవరపెడుతూ వుండగా, ఆ పిల్లను హృదయానికి అదుముకుని చెప్పాడు.

"మీ అమ్మ ఇంక తిరిగిరాదు, అనూ!"

ఆ పిల్ల కొద్దిసేపు మాట్లాడలేదు. బాబాయ్ చేతుల్లో నుండి తప్పించుకుని తన లేతవేళ్ళతో అతని కన్నీళ్ళను తుడుస్తూ అంది.

"పోనీలే బాబాయ్!" ఆమె కనుపాపల్లో తన నీడ చూసుకొని ఉలిక్కిపడ్డాడతను. చావు పుట్టుకల రహస్యం అంతా తనకు తెలిసిపోయినట్టు ఒక్క మాటలో చెప్పిన తన అన్నకూతురు వంక చూస్తూ ఉండిపోయాడు. ఆ తరువాత ఆమె దగ్గర అలా ఆశ్చర్య పోయిన క్షణాలు చాలా ఉన్నాయి.

తన గుండెలమీద చేరి కథలు వింటూ ముఖం చిట్లించి వెంటనే ఫక్కున నవ్వింది పదేళ్ళ అనుపమ ఒకరోజు.

"భలే, బాబాయ్! తమ్ముణ్ణీ, భార్యనూ కష్టాలు పెట్టి మొత్తానికి మంచిపేరు సంపాదించుకున్నాడు శ్రీరాముడు."

"అదేమిటి! తండ్రి మాటకొరకు శ్రీరాముడు కానలకు వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. మాటమీద నిలబడ్డ అతను దేవుడమ్మా..." నీతిని బోధించాలని అతని ప్రయత్నం.

ఆ పిల్ల నవ్వు ఆపి అంది.

"కాదు బాబాయ్! తన తండ్రి అసమర్థుడు. పినతల్లి ద్వేషంతో కోరరాని కోరిక కోరింది. అటువంటప్పుడు నిజం తెలియచెప్పాలి కానీ, చెప్పినదే తడవు అలా పారిపోతే ఎలాగ? చూడు, శ్రీరాముడి యీ పనివల్ల గదా పాపం, దశరథ మహారాజు చనిపోయాడు? సీతమ్మ తల్లికి అన్ని కష్టాలు వచ్చాయి?"

ఆ పిల్ల కళ్ళనిండా సీతమ్మమీద ఎనలేని సానుభూతి.

అలా తన గుండెలమీద కూర్చుని కథలు వింటున్న అనుపమ హఠాత్తుగా పెరిగిపోయింది.

* * * * *

"అప్పుడప్పుడు ఎందుకు. బాబాయ్! ఇంత అసంతృప్తి ఇంత నిరాశా అకారణంగా కలుగుతాయి?"

"ఈ జీవితంలో సంతృప్తి పడకుండా ఇంకేదో జీవితం కావాలని ఆరాట పడతాము. ఇంకొక తమాషా ఏమిటంటే, బాబాయ్ ఈ ఆనందమైన క్షణం జారి పోతుందనే ఆవేదనతో అనుభవం తాలూకు మధుర స్మృతులను దాచుకోవటమే మరిచిపోతున్నాం."

ఆమె చెప్పేదానికి తన్మయత్వంతో వింటున్నాడతను. ఆమెకీ శిక్షా సంస్కారాలు ఎవరు బోధించారు?

పద్నాలుగు సంవత్సరాల వయస్సులో మహాకవులయని లీలాశుడు, కాళిదాసు,

భవభూతి, భారవి ఆమె మేధలో తారాడారు. మహాగాయకుడయిన త్యాగరాజు, తాన్‌సేన్ ఆమెకు ఆరాధ్యులయినారు. క్షేత్రయ్య, దీక్షితులు, శ్యామశాస్త్రిగారల భావాలు ఆమె మనసులో చోటుచేసుకున్నాయి.

అర్ధరాత్రి కట్టుబట్టలతో, భార్యా బిడ్డలను వదిలి కానలకేగిన, గౌతమ బుద్ధుడంటే ఆమెకు సానుభూతి మెండు.

"బుద్ధుడు స్వార్థపరుడు కాదంటావా, నువ్వు?"

బాబాయి ప్రశ్నకు రెండు నిమిషాలు ఆలోచించి జవాబు చెప్పిందామె.

"స్వార్థం కాదు బాబాయ్! అమితంగా ప్రేమించిన భార్యను, బిడ్డను వదిలిపెట్టి వెళ్ళాలంటే అది గొప్ప త్యాగమే అవుతుంది. కాని, అప్రయత్నంగా కలిగిన విరక్తిలో అది త్యాగమో, స్వార్థమో కూడా గుర్తించే స్థితిలో లేడతను. తన సౌఖ్యాన్ని, శాంతిని సమస్తాన్ని భార్యా బిడ్డలలో చూచుకోగల అతను వాళ్ళను పోగొట్టుకొని బికారి అయ్యాడు. కాకపోతే చరిత్రలో నిలిచిపోయాడు." అని నిట్టూర్చి "మంచి మీద మమకారం గల వాళ్ళంతా చరిత్రకెక్కారు బాబాయ్" అంది.

మౌనంగా వున్న బాబాయిని చూస్తూ మరల తనే అంది.

"ఒక తమాషా చెప్పనా బాబాయ్? నాకొక స్నేహితురాలు ఉండేది. దానికి గడిచిపోయిన క్షణం తాలూకు మచ్చ ఒకటి క్షణం క్షణం బాధిస్తుండేది. ఆ రహస్యాన్ని భర్తనుండి దాచుకోవడానికి అది చాలా అవస్థలు పడింది. అతను ఆ రహస్యం తెలిస్తే హింసిస్తాడనే భయంతో, అది దానిని అతి జాగ్రత్తగా దాస్తుందని నేననుకునేదానిని. కాని బాబాయ్! నాకు దాని ఆఖరి క్షణాల్లో అసలు నిజం తెలిసింది. అది కన్ను మూశాక అతనేం చేయలేడని తెలిసికూడా అది ఆ రహస్యాన్ని వెల్లడి చేయలేదంటే దానికి మంచి మీద ఎంత మమకారమో చూడు!... నిజం, బాబాయ్! ఆ మమకారమే లేకపోతే చాలామంది చెడ్డవాళ్ళే అయ్యేవారు."

ఎదిగిపోతున్న తన అన్న కూతురును కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నాడతను. ఆమె చెప్పిన ప్రతిమాటలోనూ నిజం వుంది. కాని, ఆ నిజాలను ఆ పసిపిల్ల నోటివెంట అతనికి వినాలనిపించలేదు. మానసికంగా చాలా తొందరగా ఎదిగిపోతోందామె. దానికి ఆనకట్ట వేయాలనే ప్రయత్నంతోనే ఒకరోజు ఆమె పార్టీకి తనతో వస్తానంటే అడ్డు చెప్పాడు.

"అదీ.... డ్రింకింగ్ పార్టీ తల్లీ! నువ్వు భరించలేవు. అనూ!"

"నన్నొకమారు చూడనీ బాబాయ్!" బాబాయిని బ్రతిమలాడుకుని ఆయనతో బయలుదేరింది.

మొదట్లో చాలా సంస్కారయుతంగా, అతి నాగరికులుగా ఉన్న ఆ మనుష్యులు, తాగిన మైకంలో ఏమి మాటలాడుతున్నారో తెలియని స్థితిలో అడవి మనుషుల్లా ప్రవర్తిస్తుంటే జాలి పడింది. అన్ని విషయాలు తెలుసుకోవాలనే జిజ్ఞాసతో బయలుదేరిన ఆమె, ఆ వాతావరణానికి సర్దుకోలేకపోయింది. తాగినంతసేపూ తాగి, వాంతి చేసుకొని, అడ్డంగా తెలివిలేని స్థితిలో పడిపోయిన వాళ్ళను చూచిన ఆమె హృదయం బాధతో నిండుకున్నట్లయింది. 'ఎందుకిలా జరిగింది? ఫలితం తెలిసీ ఎందుకు తాగుతారు వీళ్ళు?' నీరసం ఆవరించింది ఆమెకు. ఆ నీరసానికి ఉత్తేజానికి తట్టుకోలేక మూలకెళ్ళి వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

ఎవరికొరకో కన్నీరు కారుస్తున్న అన్న కూతురును, ఆశ్చర్యంగా జాలిగా చూస్తున్నాడతను.

'అనుపమ ఒక్కమారుగా అజ్ఞానంలో నుండి విజ్ఞానంలోనికి జారబడడానికి చేసే ప్రయత్నంలో ఆ జిజ్ఞాసలో మనశ్శాంతిని పోగొట్టుకుంటోంది' అనుకున్నాడు మనసులో.

* * * * *

"బాగా ఆలోచించుకో తల్లీ!"

"ఏమి ఆలోచించను బాబాయ్?" ఆమె కళ్ళు రెపరెపలాడాయి.

"నిజం చెప్పాలంటే అతను నీకెందులోనూ సరిపోడు. అతను ఏమంత అందగాడు కాదు."

ఆమె సన్నగా నవ్వింది.

"నా ఊహా పథంలో సుందరుడూ, మనోహరుడూ అయిన ఒక అద్వితీయ పురుషుడ్ని, నా పక్కన నిలబెట్టుకొని, క్షణాల్లో నా భావిజీవితాన్ని అందులో పొదిగి, అనుభూతి పొందిన మాట నిజమే బాబాయ్. ఇప్పుడు అందులో ఏ ఒక్కటి నిజం కాకపోయినా నేను చింతించడం కాని, నిరాశపడడం కాని లేదు. ఎందుకంటే నాకానాడే తెలుసు. ఇవన్నీ ఊహలు మాత్రమేనని."

"పోనీ, అనూ! అటువంటివాడికొరకు నువ్వెందుకు వేచి వుండకూడదు? తొందర ఏముంది ఇందులో?"

ఆమె మాట్లాడలేదు కొద్దిసేపు అయ్యాక నిట్టూర్చి అంది.

"నా ఊహా పురుషుడు సాత్వికుడు కూడా! అందమూ సాత్వికతా ఒకచోట కలవడం చాలా అరుదు. నా కళ్ళల్లోకి ఆరాధనా పూర్వకంగా చూడగలిగినవాడు అందగాడు అయి వుండడని నా నమ్మకం."

"ఇంకొక విషయం బాబాయ్! వాళ్ళు ఎంత అందగాళ్ళయినా సరే, నన్ను ప్రేమించని వాళ్ళను నేను మనసారా ప్రేమించలేదు. కాగా, అలా నటించాల్సి వచ్చినప్పుడు నేనెంత బాధపడతానో నువ్వు ఊహించు." విరక్తిగా నవ్వి వినీ వినిపించనట్టు అంది.

"పోనీ బాబాయ్! అతని కళ్ళల్లో నా పట్ల వున్న ఆరాధన చాలు. ఈ జీవితాన్ని గడిపి వేయటానికి."

"ఆరాధించడమే కాదు, హింసించడం కూడా అతనికి వచ్చు."

"బాబాయ్!" ఉలిక్కిపడింది అనుపమ.

"నీకెలా తెలుసు బాబాయ్?"

ఆమె స్వరంలోని మార్పుకు అతను విచలితుడయ్యాడు.

"అది కాదు. నా ఉద్దేశం అది కాదమ్మా! అతను తాగుతాడు. ఆ తాగుడు మైకంలో....."

ఆమె గట్టిగా గాలి పీల్చుకుంది. ఆనాడు అతని ముఖంలో ధీరత్వాన్ని, సాత్వికతనూ ఏకకాలంలో చూడగలిగింది. ఆరాధనా పూర్వకమయిన అతని చల్లటి చూపులకు తన హృదయాన్ని పారవేసుకుంది. ఇప్పుడు అతనిని కాదనుకుని అశాంతిని భరించేకంటే, శారీరకమైన బాధననుభవించడం నయం. సంతృప్తి అన్నా మిగులుతుంది.

"తాగినపుడు అతను పసివాడితో సమానం. ఆ సమయంలో అతను ఎటువంటి ఘోరం చేసినా, ఆ తరువాత అతనెలా మరిచిపోతాడో, నేనూ అలాగే మరచిపోతాను. పోనీ, మరచిపోవాలి. అంతకంటే గత్యంతరం లేదు."

అతను తన గురువు, శిష్యురాలు అయిన అనుపమ గురించి ఆలోచిస్తున్నాడు.

"ఆనాడు పార్టీలో తాగి వాళ్ళకొరకు సానుభూతితో వెక్కి వెక్కి ఏడ్చిన ఈ పిల్ల, దీనిని ఎలా భరించగలదు?"

'అనుపమ ఎదిగింది?' తనను తాను సర్దిచెప్పుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడతను.

"పోనీలే, తల్లీ! నువ్వతనిని మలుచుకుందువుగాని, నాకా నమ్మకముంది."

"అదేమిటి బాబాయ్, అలా అంటావు? ఎవరిని ఎవరు మటుకు మార్చగలరు?"

"అయితే..." తన అన్నకూతురు ఆంతర్యం ఆయనకు బోధపడలేదు. ఆమె నవ్వింది నిండుగా.

"సంశయం వద్దు బాబాయ్! నీ అనుమానం నాకు తెలుసు. నేను అతనిగానే

నా జీవితంలోకి ఆహ్వానిస్తున్నాను. అతను మారుతాడనే ఆశతో నేను యీనాడు అంగీకరిస్తే... బాబాయ్, నేను తరువాత చింతించాల్సి ఉంటుంది."

"ఆ సంగతి నాకు తెలుసు, అనూ తల్లీ!"

"బాబాయ్!" ఆగింది ఆమె.

"నిరాశలోనూ, చెడులోనూ కూడా నన్ను సంతృప్తిని వెతుక్కోనీ బాబాయ్. నిరాశను ఆశగా, చెడును మంచిగా మార్చాలని పడే తాపత్రయంలో కలిగే అశాంతి కంటే ఇదే బాగుంటుంది కదూ బాబాయ్!"

* * * * *

"తమాషా చూడు బాబాయ్! పొద్దుట పోస్టు అందుకున్నాను. అందుకున్నాను. అందులో ఆయన ఉత్తరం రాలేదనీ నిరాశపడడం కూడా అయిపోయింది. కాని, ఇప్పుడు సినిమా నుండి తిరిగి వెళ్ళేసరికి, తలుపు సందులో ఆయన వ్రాసిన ఉత్తరం నా కెదురు పడుతుందని ఆశ."

"క్షణ క్షణం అతని తలపులే నీలో ఆ ఆశను కలిగిస్తాయి అనూ! అతని జ్ఞాపకాలనుండి నీకు విముక్తి లేదు. అంతే!"

"కాదు, బాబాయ్! నేనాయనను తలుచుకోని క్షణమే లేకపోతే సినిమాలో నేనెందుకు లీనమయ్యాను? నేను గాఢంగా ప్రేమించేది అయన్నేనని భ్రమపడ్డాను. కాని, నిజానికి నేను ప్రేమించేది నా శరీరాన్ని, నన్నే బాబాయ్!" ఆమె వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తోంది.

"అనూ! పిచ్చి తల్లీ! ఏడుస్తున్నావా? ఇన్నాళ్ళకు అతని కొరకు నువ్వు పడ్డ బాధను కన్నీళ్ళలో జారుస్తున్నావా?"

"లేదు బాబాయ్! ఈ జీవితం నాకర్థం కాకుండా నన్ను భయపెడుతోంది. దానిని గూర్చి తెలుసుకోవాలనే తపన నాలో మిగిలిపోయింది. దానిని కనుక్కోవడానికి మార్గం లేదు. ఆ అశాంతి ఉప్పెనలా నన్ను దహించివేస్తుంటే మీరన్నట్లు స్త్రీని, అబలను. ఇంతకంటే ఏమీ చెయ్యలేక కన్నీళ్ళు కారుస్తున్నాను."

"ఎంత పొందినా ఈ పాపిష్టి మనసుకు సంతృప్తి లేదు. అయననుండి నేను పొందని వరంలేదు. ఇంకా అయననే నిందిస్తాను." ఆమె కంఠంలో కన్నీళ్ళు కదలాడాయి.

"ఇన్ని పుస్తకాలు చదివాను. ఎందులోనూ నాకు మహా సంతృప్తి మిగల్లేదు. ఇంకా శూన్యంగా ఏదో మిగిలిపోతూనే వుంది."

"వ్యామోహం మనిషి బ్రతుకును సర్వనాశనం చేస్తోంది. మహాకల్లోలం, యుద్ధం-

ఒక చిన్న భూభాగం కొరకు. దానివల్ల ఎందరు అభాగ్యులవుతున్నారో! ఆ అభాగ్యులు ఎన్ని కన్నీటిబొట్లు రాలుస్తున్నారో ఊహించడానికి కూడా వ్యవధిలేని బ్రతుకులు."

"అజ్ఞాని అజ్ఞానిగా ఉండగానే, ముష్టివాడు ముష్టివాడుగా ఉండగానే శాస్త్రజ్ఞులు ఏదో ప్రగతి సాధించామని భుజాలెగరేస్తున్నారు. వాళ్ళను... వాళ్ళను ఒక్కమారు చెయ్యి పట్టుకుని లాక్కొచ్చి, బలవంతంగా కళ్ళు తెరిపించి ఈ ప్రపంచాన్ని చూపించాలని వుంది."

ఆమె చెప్పుకుపోతోంది. అతను వింటున్నాడు.

"ఒక శాస్త్రజ్ఞుడు తను కనిపెట్టిన 'థియరీ' గురించి ఇచ్చిన ఉపన్యాసం తాలూకు గొంతునొప్పి ఇంకా తగ్గకుండానే ఇంకొకడు అతనిది తప్పని నా అసలు 'థియరీ' ఇదని ఇంకొకటి తెస్తాడు. దీనికి అంతూ ఆపూ లేదు. మనం పరుగులు తీస్తున్నామను కుంటున్నాము. కానీ, ఒక్క అడుగు కూడా మనం ముందుకు పోవడం లేదు."

అతను ఆలోచిస్తున్నాడు. 'ఈ పసిపిల్ల వయసుకు మించి ఏమి ఆలోచిస్తుందో ఆమెకే సరిగా తెలియదు. మాటలకు, ఆలోచనలకు పొందిక లేదు. ఏదో తెలుసు కోవాలనే ఆరాటం మాత్రం వుంది. అనుభవం లేని ఆలోచనలు ఆమెకు శూన్యాన్ని మాత్రమే మిగులుస్తున్నాయి. ఆ శూన్యాన్ని ఆమె భరించలేకుండగా వుంది. ఏమీ తెలియని ఆమెకు అన్నీ తెలుసుకోవాలనే తపన హఠాత్తుగా కలిగింది. కానీ, తెలుసు కోవడానికి ఆమె వయస్సు చాలడం లేదు. వయస్సు ఎదిగేవరకూ ఆలోచనలు ఆగడం లేదు. ఆ రెండింటికీ మధ్య ఆమె నలిగిపోయింది.

'పిపాసిని అయిన స్త్రీకి శాంతి లేదు' నిట్టూర్చాడతను.

* * * * *

చేతులు జోడించి భగవంతుని నమస్కరిస్తున్న అనుపమ, తలుపు చప్పుడుకు ఇటు తిరిగింది.

"దేవుని ధ్యానించుకో, తల్లీ! నేను తరువాత వస్తాను."

"లేదు, లేదు. రా, బాబాయ్! పర్వాలేదు."

"ఇంత చిన్న వయస్సులో నీకు ఎంత భక్తి తల్లీ!"

ఆమె నవ్వింది.

"భక్తి అంటే ఏమిటి, బాబాయ్?"

"ప్రతి నిత్యమూ భక్తితో దేవుని పూజించే నీకు నాస్తికుడనైన నేను భక్తి గురించి బోధించాలా, అనూ!"

"వద్దు, బాబాయ్! దీనికి భక్తి అని పేరు పెట్టుకొని నన్ను నేను మోసం చేసుకోను. సర్వం త్యజించి, పరిసరాలు మరిచి లీనమైపోవాలి. కాని, తలుపు చప్పుడుకు ఉలిక్కిపడే పూజలో ఏ మాత్రపు భక్తి, ఉందంటావు? మనకు దొరికే కొన్ని నిమిషాలు ఇంత శాంతి కొరకు భక్తి అని పేరు పెట్టుకొని చుట్టూ వున్న వాళ్ళను మోసంచేసి మనల్ని మనం మోసం చేసుకుంటున్నాము. ఇందులో కాస్తో కూస్తో పాపభీతి కూడా ఉంది. భగవంతుడి నుండి పొందాలనే ఆరాటమే కాని, ఆయన కొరకు కొన్ని నిమిషాలు కూడా త్యాగం చేయలేని మనం ఏపాటి భక్తులమంటావు!"

అతను వింటున్నాడు మౌనంగా.

"బాబాయ్! మనలనందరినీ నడిపించే శక్తి ఒకటుందని నేను నమ్ముతాను. దానికి భగవంతుడు అని పేరు పెడితే నాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని బాబాయ్, 'నేను నమ్మే సత్యంలో నేనెందుకు లీనం కాలేకపోతున్నాను. చెప్పు' బాబయ్! ఎవరిలో వుంది ఈ లోపం?"

అతను జవాబు చెప్పలేదు. ఇంకొకరోజు అతనికి ఎదురుగా వచ్చి కూర్చుంది అనుపమ.

"కొందరిని చూస్తే ప్రేమించబుద్దేస్తుంది. కొందరిని చూస్తే ద్వేషించ బుద్దేస్తుంది. నిజానికి నువ్వు ప్రేమించేవాళ్ళు మంచివాళ్ళు, ద్వేషించేవాళ్ళు చెడ్డవాళ్ళు కాదు. ఇలాంటి భావాలు ఎలా కలుగుతాయి బాబాయ్?"

"ఈ ప్రశ్నకు కూడా నా దగ్గర జవాబు సిద్ధంగా లేదు తల్లీ!" నిట్టూర్చాడతను.

'ఈ విశాలమయిన ప్రపంచంలో ప్రతి ఒక్కరి ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాలనూ తానే మోయాలని ప్రయత్నించి మానసికంగానూ, శారీరకంగానూ కూడా నీరసించిపోయింది అనుపమ.'

ఆమె జ్ఞాన నేత్రం పూర్తిగా జ్యోతిర్మయమవకముందే, విశిష్టమూ, అపురూపమూ అయిన వ్యక్తిత్వం కల ఆ పసిపిల్ల అస్తమించింది. అంతవరకూ ఆమె అదృష్టవంతురాలే!

పదిహేడు సంవత్సరాలు నిండకుండానే అతి తేలికగా ఆమె మాతృమూర్తి అయింది. కానీ రెండు సంవత్సరాల తరవాత ఈనాడు తన భావావేశపు ప్రసవ వేదనలో మాత్రం స్పృహ కోల్పోయిందామె. అందులోనుండి కోలుకోకుండగానే తన ప్రయాణాన్ని మధ్యలోనే మలుపు తిప్పి దూరతీరాలకేసి సాగిపోయింది.

మృత్యుద్వారం ముంగిట నిల్చుని అర్థించింది అనుపమ. తన బిడ్డను అతని చేతుల్లో ఉంచి,

"దీనిని నాకు వారసురాలిని చేయకు బాబాయ్!"

ఆమె కళ్ళ నిండుగా వాత్సల్యం. తాను పోగొట్టుకున్న శాంతిని తన నెత్తురు గుడ్డుకయినా ఇవ్వాలని ఆరాటం.

అతని కళ్ళగుండా అవిరామంగా జారిపోతున్న నీళ్ళను తుడుస్తూ అంది.

"నువ్వు పుట్టినప్పుడు నేను లేను. నువ్వు పోయేనాటికి నేను ఉండను. ఈ నాలుగునాళ్ళ పరిచయానికి కన్నీళ్ళు కారుస్తున్నావా?"

"అనూతల్లీ!" ఆమెను పెనవైచుకొని బావురుమన్నాడతను.

ఆమె కళ్ళలో తడిలేదు. ఎండిన పెదవుల మీద బలవంతంగా చిరునవ్వు తెచ్చుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూ చెప్పిందామె.

"బాబాయ్! ఇప్పుడనిపిస్తోంది... పిచ్చిగా ఫస్టుఫారంలో నాన్నకు ట్రాన్స్‌ఫర్ అయినప్పుడు ఒక్క నెల పరిచయస్థులనే విడిచి పోవడానికి ఎందుకంత ఏడ్చానా? అని. ఈనాడు నా ప్రియ బంధువులనందరినీ శాశ్వతంగా విడిచి వెళ్ళిపోవాల్సి వుంటుందని తెలిసి వుంటే, ఆ కన్నీళ్ళను ఈనాటికి దాచుకుని వుండేదాన్ని."

"అనూ, ఇంత తొందరగా వెళ్ళిపోకు తల్లీ! ఈ ముసలివాడికి తోడెవరమ్మా?"

తన సర్వస్వాన్ని కోల్పోతున్న అతను పూర్తిగా ముసలివాడైపోయాడు.

"బాబాయ్!" అతని కళ్ళల్లోకి ప్రేమగా, వాత్సల్యంగా అదే పనిగా చూస్తోందామె.

ఆమె గాజు కళ్ళల్లో చిన్న నీటిపొర.

"నాకూ వెళ్ళాలని లేదు. కానీ పిలుపు వచ్చింది. బాబాయ్!" తనకు ఎదురు వస్తున్న క్షణాలలో మృత్యుదేవత నివాసముందని ఆమెకు తెలుసు.

"భగవంతుడా! ఎంత అన్యాయం! నీ దగ్గరకు రావాలని లేని ప్రాణాన్ని నువ్వేం చేసుకుంటావు? నాకు వదిలెయ్యి." అతను మూర్ఛపోయాడు. స్మృతి తప్పిన అతని చేతిలోని ఆమె చెయ్యి చైతన్య రహితమైపోయింది.

అందరినీ దుఃఖసాగరంలో ముంచి, ఆమె ఆలోచనా రహితమైన ప్రపంచంలోకి జారిపోయింది. తన మధురమైన జీవితాన్ని అర్థం లేని ఆలోచనలకు, ఎడతెగని పిపాసకు బలిపెట్టుకుంది. జిజ్ఞాసతో మనసును కాల్చేసుకుని తన జీవితకాలాన్ని కుంచించుకుందామె.